

op een (overigens zoover mij bekend nog bij niemand ingekomen of te verwachten) eventueel verzoek.

Hooren de lezers dus niets meer van mij, dan weten ze met zekerheid, dat van een voldoen aan wat Den Haag-West wilde, niets gekomen is. Tenzij men meenen mocht, dat Den Haag-West alleen maar aan anderen heeft gedacht dan aan ondergeteekende. Wat uit het stuk niet af te leiden viel. Het leek me goed, waar Den Haag-West in het openbaar sprak, inzake deze praelabele kwestie evenzoo te handelen. Legendes zijn er al te veel. En samenspreken heb ik natuurlijk al herhaalde malen gedaan, vóórdat Den Haag-West het noodig vond, daarover zoo gerucht makend te schrijven.

K. SCHILDER.

Kampen, 3 Juli 1935.

UIT HET POLITIEKE EN SOCIALE LEVEN

De Beginselverklaring der C. D. U.

's Gravenhage, 29 Juni 1935.

Den Hooggel. Heer Prof. Dr K. Schilder, Redacteur van „De Reformatie“.

Geachte Professor,

Mijn beschouwing over het accouchement der beginselverklaring van de C. D. U., blijkbaar door U doorgegeven in een vergadering, heeft de C.D.U.-ers, althans in Almelo, nogal zwaar geraakt. Zóo zwaar, dat zij zich nu trachten te dekken achter staketsels, waarop ze het leelijke woord „leugen-campagne“ hebben gekalkt.

Wie liegt er?

Zij, die vóór die barricade staan, of zij, die er achter neerhurken? Ik weet het niet!

Heb ik gelogen?

Zoo ja, dan deed ik het „in commissie“, zooals de volksmond wel eens zegt.

In „De Standaard“ van 25 Februari j.l. stond het verslag van het congres der C. D. U. Daar leest men woordelijk:

„Bij de discussie hierover wees Ds Faber er op, dat Ds Buskes, Prof. Heering en Ds Hugenholtz bij de behandeling der beginselverklaring geadviseerd hebben, die positief te houden, om de Christelijke arbeiders te vangen.“

Deze passage heb ik in „Nederland en Oranje“ geciteerd; met verzwijging nog wel van de motivering in de laatste zinsnede, omdat ik die minder achtenswaardig vond voor de C. D. U. en haar

verloskundigen en ik mijn beschouwingen zoo zakelijk mogelijk wilde houden.

Merkwaardigerwijze stemt het verslag van „De Strijder“ (9 Maart '35) in hoofdzaak met dat van „De Standaard“ overeen. Alleen wordt daarin niet vermeld de hierboven door mij aangehaalde opmerking van Ds Faber; wel zijn uitspraak, „dat, wie met de beginselen instemt, zich noemen mag zooals hij wil“.

Nu van tweeën één!

OF de verslaggever van „De Standaard“ is met de waarheid in conflict gekomen. Maar dan begrijp ik niet, dat van de zijde der C. D. U., die er anders nogal als de kippen bij is, gewacht werd met de wraking van deze mededeeling, totdat U ze uit de tweede hand had doorgegeven. De kopstukken der C. D. U. lezen zeker wel „De Standaard“.

OF de heer Ds Faber heeft op het congres fabeltjes verteld. Dit laatste zou men moeten afleiden uit het feit, dat in een strooibiljet van de C. D. U. te Almelo de volgende brief is afgedrukt:

Leiden, 24 Juni 1935.

Zeer geachte Heer,

De door Prof. Schilder geuite bewering, die U mij meedeelt, heeft mij zeer verbaasd. Ik hoor haar voor het eerst.

Ik kan u verzekeren, dat ik de toestandkoming van de beginsel-verklaring der Chr. Dem. Unie noch rechtstreeks, noch zijdelings heb beïnvloed. Niemand heeft mij er ooit in gekend en ik heb mij er nooit in gemengd. Ik wist zelfs niet, dat Ds Buskes eraan heeft meegewerkt.

Vertrouwende, dat deze verklaring voldoende zal zijn om aan dit praatje een einde te maken.

Hoogachtend,

Uw dw.

G. J. HEERING.

Maar waarom is dan niet aanstonds ten congresse Ds Faber op de vingers getikt wegens zijn geweld doen aan de waarheid?

Waarom moest ook dan met tegenspraak worden gewacht, totdat men gelegenheid kreeg enkele Anti-Revolutionairen ermee aan de kaak te stellen?

Laten we kalm blijven, Professor! U noch ik hebben geweld gedaan aan de waarheid, zooals ze zwart-op-wit en onweersproken vóór ons staat. En aler nu in deze zaak klaarheid is gebracht, blijft het voor mij: Wat ik geschreven heb, heb ik geschreven.

Daarna zal ik gaarne in „Nederland en Oranje“ dat geschrevene rectificeeren.

Met bekende hoogachtung, Professor,

Uw dienstw. R. A. DEN OUDEN.

Naschrift. In ons blad wees ik reeds op de groote woorden der C. D. U.-schrijvers in Almelo. Hoewel mijn eerste stukje precies aangaf, uit wel-

bewijs voor de continuïteit in het werk van Jezus Christus.

En nu deze dingen alzo zijn en ons voor oogen komen te staan, ontwaren we de bedoeling van het accent, dat in vs. 2 ligt op de verkiezing door Christus van Zijn apostelen, door den Heiligen Geest. Hoewel op dezelfde bladzijde het verraad van één van die twaalf niet kan worden verzwegen, zoo is toch die verkiezing te handhaven. Gelijk Christus zelf haar in Joh. 6:70 gehandhaafd heeft: „Heb ik niet u twaalf uitgeverken? en een uit u is een duivel“.

Wat er geschied is in Jeruzalem ten dage van Judas' verraad en Christus' veroordeeling en van Zijn lijden en sterven, wordt niet genegeerd. Dat is niet lastige oude plunje, die zoo spoedig mogelijk vergeten moet worden. Dat is in menig opzicht voorbij, maar — en hier komt Christus uit in Zijn verheerlijking — het is overwonnen. Het is nog beter zóo te zeggen: In Zijn vernedering en onder al de aanvallen, die op Hem en Zijn werk gedaan zijn, heeft Christus niets verspeeld. Hij heeft niets verloren, van wat de Vader Hem gegeven heeft.

Handelingen 1 zet al deze dingen voor onze aandacht. Zoo wordt het tooneel geësceneerd, waarop in Handelingen 2 de uitstorting van den Heiligen Geest geschiedt. Dit nieuwe heilsfeit zal slechts te verstaan zijn in zijn continuïteit met vorige heilsfeiten. De Heilige Geest zal het uit Christus nemen.

• • •

Met name in het verhaal van de verkiezing van Matthias ontwaren wij Christus, die in Zijn gemeente de band bewust maakt, die tusschen heel Zijn vroeger werk en hun straks vervulde verwachting van den Heiligen Geest ligt. In deze verwachting is de gemeente actief. Ze gaat een vacature vervullen.

Want juist het levend besef, dat in Hand. 1 blijkt te bestaan van de door geen opstanding en hemelvaart in de schaduw gestelde betekenis van wat Christus van den aanvang van Zijn ambtswerk aan verricht heeft, doet een vacature gevoelen in den kring der apostelen. Ze zien hun kring rond en tellen. Maar ze komen niet verder dan elf apostelen. Meer namen kan vs 13 niet noemen. Men kan het begin van vs 14 met een gebaar van hulpeloosheid lezen. „Deze allen“. „Dat zijn ze allen. Meer zijn er niet“. Er is er één meer

ken hoek de wind woei, gaan de heeren ieder erbij halen (Prof. Heering, Ds Hugenholtz), en ieder beschuldigen (de anti-revolutionairen) behalve zichzelf en Ds Faber. Prof. Heering heb ik inmiddels reeds geschreven, dat hij beter zou gedaan hebben, indien hij eerst eens geïnformeerd had. Den Heer Den Ouden, wiens zeer noodzakelijke polemiek altijd zeer nuttig werkt, dank ik zeer voor zijn toelichting.

Tegen de N. S. B.

Eenige maanden geleden hebben wij een aanbeveling geschreven voor de brochure van den heer J. T. Meesters tegen de N. S. B. Het was een open brief aan Ds G. Hofstede.

Gaarne vestig ik de aandacht er op, dat van deze brochure een herdruk verschenen is, met naschrift van den auteur. Ook om dit naschrift vestig ik nog eenmaal op dit goed geschreven werkje de aandacht, en beveel ik de lezing aan.

K. S.

MUZIKALE KRONIEK

Verkleurde cultuur-kiek.

„Die Volkskultur in Holland hat durch das puritanische Treiben der Kirche schweren Schaden gelitten. Sang und Tanz, Spiel und Volksbrauch sind, wo man konnte, ausgerottet worden. Die Glocken wurden bis auf das Latiten beim Begräbnis, zum Schweigen gebracht. Die heftigsten Eiferer hätten am liebsten auch die Orgel verbannt. Bei dieser allgemeinen Entfärbung des Volkslebens haben übrigens wahrscheinlich die Mennoniten ebenso eifrig mitgewirkt wie die Calvinisten.“

(Prof. Dr J. Huizinga — „Holländische Kultur des siebzehnten Jahrhundert“ — bl. 31/32.)

Dat staat daar nu allemaal wel, met nog veel meer leelijks erbij, maar, vragen wij, hoe komt men toch aan al die dingen?

Het is heusch geen overdrijving onzerzijds als we beweren, dat we in dien tijd nog nooit iets gemerkt hebben, dat in de verste verte ook maar lijkt op wat Prof. H. vertelt over „allgemeinen Entfärbung des Volkslebens“.

Want wat is er dan verkleurd?

Toch zeker hoegenaamd niets!

Men kan gerust aannemen dat er nooit een florissanter tijd geweest is voor de muziek in het

geweest. Zijn plaats is er nog, al is ze vacant.

Wat Petrus daar dan over zegt en de wijze, waarop zijn woorden ontvangen worden, toont dat de apostelen zich daar plotseling bewust worden van hun roeping. Met z'n twaalfen zijn ze indertijd uitgeverken; die tijd is lang voorbij, nochtans is het kruis van hun Messias geen hiaat tusschen hun bestaan van nu en van toen, want Zijn kruis is hun geopenbaard als Zijn overwinning. Maar dan kunnen ze nu ook niet anders dan met z'n twaalfen zijn, vanwege hun roeping. Christus heeft hen eens verkoren; evenzoo veel in getal als er stammen van Israël zijn. Toen heeft Hij in hen gegrepen naar Israël. En nu heeft wel Israël Hem verworpen en uitgeleverd, en zoo kwam daar Zijn kruis te staan; maar dat Hij is opgestaan van dien kruisdood wil niet zeggen, dat Hij met het vorige afgedaan heeft. In deze opstanding wordt de betekenis van Zijn werk van toen vol. De hoon, die Israël zijn Messias heeft aangedaan, is vrijdeld in de verheerlijking van Jezus Christus. De greep van den Messias naar Israël is nog even zeker. Daarom moet hun getal weer twaalf zijn.

Nu heeft de redding van Israël hen immer bekoord. Hun vleeschelijk ideaal ervan was aan het kruis versplinterd. Doch daarmee waren ze door God niet gedupeerd in hun hopen op Zijn toezeggingen. Integendeel, daarin had God hun verwachting gered uit de verstikking in de doelstellingen van hun vleesch. Zodoende herinnert Christus hen aan het werk van Johannes den Dooper, die het komende Koninkrijk gepredikt heeft, en een gereinigd hopen voor Israël spreekt zich uit in hun vraag: „Zult gij in dezen tijd aan Israël het koninkrijk wederoprichten“, (vs. 5 en 6). In Zijn antwoord wijst Christus de verwachting van het Koninkrijk niet terug. Alleen maar, ze zullen in bezigheid moeten verwachten, getuigen zijnde,.... en dan beginnen in Jeruzalem (vs. 8).

Wanneer dan in het verhaal van hun activiteit in Matthias' verkiezing het gemis van den twaalfden man hen blijkt te ontroeren, wordt ons gegeven het bewijs dat in hen behouden is — en nu na Golgotha en na Paschen en na de Hemelvaart en in den dag der verwachting des Heiligen Geestes — het idealisme voor het verbond, dat de Heere gemaakt had met Zijn volk Israël.

Want het is toch eigenlijk wel aan alle kanten

particulier volksverm:

Wil mei maar eens al de muz. van buiter de muziek recht begre boeken wa zich vern

En kijkt Hollandscl

er van n op Thorbe

den en bli

En als n en stadsm

te doen w en adem

meien, dan dan Prof.

Men kan uit Ds Sa

onder de Haarlem, gedicht ui

„De vroye Die lieve v

Die aenge Geniet hie

Treed 't so

En tot gees

Ons volk i

Of anders:

ZEN

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

DE

eren ieder erbij
(z), en ieder be-
t) behalve zich-
eb ik inmiddels
gedaan hebben,
had. Den Heer
ke polemiek al-
r voor zijn toe-

u wij een aan-
chure van den
B. Het was een

op, dat van deze
n is, met na-
naschrift ver-
schreven werkje
ig aan.

K. S.

ONIEK

k.
olland hat durch
then der Kirche
itten. Sang und
brauch sind, wo
et worden. Die
das Laüten beim
en gebracht. Die
am liebsten auch
eser allgemeinen
ens haben übrige
ie Mennonisten
wie die Kalvi-

„Holländische
Jahrhundert“ —

met nog veel
wij, hoe komt

onzerzijds als
nog nooit iets
erle ook maar
„algemeen

er nooit een
muziek in het

is ze vacant.
en de wijze,
worden, toont
g bewust wor-
vaalven zijn ze
lang voorbij;
sias geen hiaat
an toen, want
Zijn overwin-
k niet anders
e hun roeping.
; evenzooveel
el zijn. Toen
Israël. En nu
uitgeleverd,
staan; maar
dood wil niet
fgedaan heeft.
kenis van Zijn
e Israël zijn
eld in de ver-
greep van den
eker. Daarom

4 hen immer
r van was aan
nee waren ze
ropen op Zijn
ad God hun
g in de doel-
nde herinnert
Johannes den
rijk gepredikt
Israël spreekt
in dezen tijd
ichten", (vs. 5
istus de ver-
terug. Alleen
i verwachten,
in Jeruza-

hun activiteit
nis van den
roeren, wordt
houden is —
en en na de
wachting des
voor het ver-
met Zijn volk
n alle kanten

particuliere- en gezelschapsleven, en voor allerlei
volksvermaak, dan juist toen.

Wil men pralen van zingen, dan moet men
maar eens een lijstje zien te bemachtigen van
al de muziekdrukken die hier werden gedrukt of
van buiten geïmporteerd om dienst te doen in
de muziekcolleges, wier opgang en bloei toen pas
recht begon; van Geuzen- en andere Liederen-
boeken waarvan elke stad vrijwel, een paar naar
zich vernoemde.

En kijkt men aandachtig de galerijen onzer oud-
Hollandsche Schildersschool door, dan wemelt het
er van musiceerenden op Clavecim en Luit,
op Thorbe en Basviool, van zingenden, tokkelen-
den en blazenden, dat het een lieve lust is.

En als men het hebben wil over klokkenpelers
en stadsmuzikanten, die overal als er maar wat
te doen was ter eere en aanzien der stad, handen
en adem te kort kwamen met beieren en schal-
melen, dan komen er andere kleuren op het doek
dan Prof. Huizinga geeft.

Men kan de tinten en schakeeringen nog nagaan
uit Ds Samuel Ampsing's berijmde beschrijving
onder de „Sangkonste ende Sangmeesters" in
Haarlem, de stad waar hij in 1628, toen hij zijn
gedicht uitgaf, Gereformeerd Predikant was:

„De vrolycke musyk, die leefde ook hier ter stede,
Die lieve wetenschap van singen bloeyde hier mede,
Die aengenaeme toon, die liefelyke konst,
Geniet hier merkelyk volkomen eer, en jonst.
Treed 'tso dan me hier voor, die onse Stad

ter eren,
En tot geen kleyn zieraad, uyt last van onse Heren,
Ons volk met schalemey, kloek, orgel en trompet,
Of anderssins vermaekt, den tyd daer toe geset."

J. Z.

ZENDING EN EVANGELISATIE

De crisis in de Duitse Zending.

De Duitse zending maakt een ernstige crisis
door. Zij niet alleen; het is zoo. Allerwege zijn
er moeilijkheden; de Genootschapszending, ge-
woonlijk met den naam „Oegstgeest" aangeduid,
in ons eigen land ziet zich ook voor de groote
zorg geplaatst om aan de noodige geldmiddelen
te komen. En de zending der Gereformeerde Ker-
ken heeft buitengewoon groote vermindering van
inkomsten op het zendingsveld, nu de particuliere
praktijk onzer zendingsartsen veel minder op-
brengt dan vroeger, en de toelagen der onderne-

een wonderlijke geschiedenis, dat ze daar eea
apostel erbij kiezen gaan. Is het dan niet Chris-
tus, die apostelen roept? Zoo was het toch met
hen geweest, dat ze persoonlijk door Hem in dat
werk gezet waren, vóór en ook na de opstanding.
En waartoe hadden ze voor hun kring deze aan-
vulling noodig? Was er zooveel werk, dat ze
het niet afkonden? Ze traden in die dagen niet
op naar buiten; en later, toen het werk groeide
en de velden wit werden en de arbeiders dreigden
het niet af te kunnen, deden ze zich assisteeren
door diakenen en gingen evangelisten er op uit
en bliken er in Jeruzalem ook ouderlingen te
komen.

Bovendien, ze zijn daar nu ontdaan over het
uitvallen van Judas uit hun groep, en voelen
zijn verdwijnen als een vacature, doch wanneer
later een uit hen, Jakobus, de broeder van Jo-
hannes, den marteldood moet sterven onder het
zwaard van Herodes (Hand. 12:2), wordt er geen
vacature gememoreerd; hij krijgt geen plaatsver-
vanger en dus mag de conclusie veilig worden
getrokken, dat dan het gemis van den twaalfden
man niet als onoverkomelijk wordt gezien. Hoe-
wel toch deze Jakobus ook „één van de twaalfen"
was, en om zijn persoon en werk „moeilijker
gemist" kon worden dan Judas Iskarioth.

Wat doen ze daar in Hand. 1 toch eigenlijk,
wanneer ze Matthias „met gemeene toestemming
tot de elf apostelen" kiezen (vs. 26)?

Het verschil in handelwijze ten aanzien der
gevolgen voor het twaalfal van het verdwijnen
van Judas en het sterven van Jakobus, den zoon
van Zebedeus, moet ons hier een fingerwijzing
geven. In het geval van den laatste is er geen
reële vacature. Zijn dood was het opge-
nomen worden in de heerlijkheid, en het komen
zitten op een van de twaalf tronen. (Matth.
19:28). Het werk van Christus aan Israël wordt
niet verijdeld door Judas' verraad, want een
ander kan zijn ambt nemen; alzoo moest het
geschieden en is het geschied. Maar zelfs de
vrees voor een soortgelijke verijdeling kan in den
apostelkring niet bestaan, wanneer Jakobus afge-
lost wordt van zijn post in Jeruzalem, dat beneden
is. Christus zet dan met hem, Jakobus, één van
de twaalfen, apostel nog na Zijn dood, Zijn werk
aan Israël voort. Jakobus is assessor van den
Rechter van het laatste gericht. In hem grijpt

mingen en de subsidies der regeering belangrijk
zijn ingekort.

Er is overal zorg.

Maar Duitschland staat toch voor moeilijkheden,
die dreigen zijn zendingswerk te vernietigen.

Het is het deviezenprobleem, dat de aandacht
vraagt.

Dit probleem is niet de aanvang der ellende.
Deze is reeds sinds den oorlog aanwezig. In een
officieel stuk van den Duitschen Evangelischen
Zendingsraad in het Aprilnummer van het „Neue
Allg. Miss. Zeitschrift" wordt zelfs van „onder-
voeding" gesproken gedurende de laatste 20 jaren.
De cijfers wijzen dit uit.

Het getal der Europeesche arbeiders liep 33 pCt.
terug, en dat der Inlandsche helpers steeg met
34 pCt.; maar de bijstations klonnen met 62 pCt.
en het getal der Christenen met meer dan 100 pCt.
Dit laatste moge zeer verblijdend zijn, maar nu
de arbeiders verminderen en het werk buiten-
gewoon toenam, klemmt toch de vraag: waar moet
dat heen?

Temeer, omdat het met de inkomsten en uit-
gaven ook niet in orde is. Twintig jaar geleden
waren de uitgaven ruim 12 mill. 800.000 Mark;
nu daalden zij tot bijna 7 mill. 500.000 Mark,
dat is 60 pCt.; en toch worden de kosten geschat
op 11 mill. Mark! Welk een wanverhouding! Want
de inkomsten, die vroeger ongeveer 11 mill. Mark
bedroegen, daalden met niet minder dan 70 pCt.
En alzoo is de opmerking juist, welke wij in
genoemd officieel stuk lezen: „Wanneer de zen-
dingscorporaties nu 20 jaren lang een minstens
even groot werk met kleinere middelen bij sterk
verminderde geldswaarde en bij betrekkelijk
duurdere levensverhoudingen staande hebben
moeten houden, dan is het wel duidelijk, dat de
zending sedert lang in het teeken der ondervoed-
ing staat".

De vele zegeningen, die te constateeren zijn,
maken dit feit niet ongedaan.

Een gevolg is, dat de zending zich niet kan
ontplooiën. Zij wordt geremd van allen kant, en
is er slechts op uit alle pogingen in het werk
te stellen om in het leven te blijven.

Natuurlijk ontbreken de „dokters" niet, die aller-
lei geneesmiddelen aanprezen. Radicale wijziging
in het werk werd zelfs gevraagd. Met een beroep
op de wijzigingen in het staatsbestuur van Duitsch-
land werden deze reformatie-voorstellen bij de
zendingsbesturen op het hart gebonden. Maar be-
grijpelijk is, dat zij hiervoor zeer huiverig waren,
en zich op het standpunt stelden, niet tot in-
grijpende veranderingen over te gaan, voordat dui-
delijk was gebleken, dat God zelf daartoe riep.

En nu meent de D.E.M.R. (Deutsche evan-
gelische Missionsrat), dat heden deze dag is aan-
gebroken.

Christus zijn volk Israël aan, ook nadat hij ge-
storven is.

Van Judas, den verrader, moet Petrus andere
dingen zeggen. Maar daarom juist zou de greep
van den Messias op het volk van God iets missen
gaan van Zijn kracht; en aan Zijn pretentie zou
het tornen, indien de vacature-Judas on vervuld
bleef.

* * *

Maar, zal nu iemand zeggen, blijft dan het heil
in Israël hangen? Heeft Christus niet aan de
elfen geboden, het evangelie allen creaturen
te prediken? En wordt in een gedachtengang, als
boven aan het woord was, aan den apostelkring
van Jeruzalem niet zacht verweten een gematigd
Judaïsme, dat aan het joodsche volk op een of
andere manier een prae geeft boven de heidenen?

Die vragen zouden ons vastzetten, indien we
hier niet waren aan het begin van de Hande-
lingen der apostelen. Want zeker is daar straks,
om hem nu maar dadelijk bij den naam te noemen,
ook Paulus. In hem maakt Christus nog een
apostel erbij; bij de twaalf der evangeliën en
bij de twaalf van Handelingen 1. Men zou zoo
denken, als men boven Lucas' tweede boek voor
Theofilus leest: De Handelingen der Apostelen,
en dan vervolgens in het eerste hoofdstuk van
dat boek eerst elf namen en dan van de keus
van een twaalfde, dat men nu tegelijk wel weet,
over wie het zooal gaan zal in dat boek; over
die twaalf natuurlijk. Maar al lezende, verliest
men die twaalf alweer uit het oog. Het worden
haast de Handelingen van Paulus.

Maar, als gezegd, we zijn hier aan 't begin.
En het Pinksterfeest is ook nog niet geschied.
En Stefanus is nog niet gesteenigd. Zoover is
Christus hier nog niet. Wij hebben Hem ook
aan 't eind der Handelingen gezien. „Het zij U
dan bekend, dat de zaligheid Gods den heidenen
gezonden is, en derzelve zullen hooren". (Hand.
28:28.) Dus moeten wij in Matth. 19:28 nog heel
wat anders en wat meer hooren, dan de Jeruza-
lemsche gemeente vóór den Pinksterdag er ook
maar van vermoeden kon. Wij zien daar twaalf,
niet slechts als het getal der stammen Israëls,
maar als de aanduiding der volheid; en Israël
is er het herstelde, nieuwe Israël. „Al de apostelen
over heel het volk Gods", hooren wij daarin.¹⁾
Doch dit alles blijkt ons achteraf.

Bij dit achteraf onderscheiden van wat aan het

De grond van deze meening rust in de deviezen-
kwestie.

Het is niet onbekend, wat hiermee bedoeld
wordt. Slechts een bepaalde, door de overheid
vastgestelde som gelds mag worden „uitgevoerd"
naar het zendingsveld; en daarmee is nog niet
alles gezegd: want deze geldzending is alleen toe-
gestaan, als „een groot deel van de gelden betrok-
ken wordt uit „zusätzlichen Warenverkehr", wat
heel duur moet zijn.

Hoeveel men zenden mag? 172.500 mark per
maand, wat ongeveer 2.000.000 mark per jaar wordt!
Nu wordt er 6½ miljoen per jaar opgebracht,
hoewel er bijna tweemaal zooveel noodig is! En
van die opbrengst mag slechts een derde worden
verzonden! Een kind kan uitrekenen, dat dit derde
dan nog maar een zesde van het benodigde is,
en dus de arbeid volkomen spaak moet loopen.

Een buitenstaander zou kunnen zeggen: krimp
het werk in! Zeker, dat is ook allang gebeurd.
Maar vergeet de „ondervoeding" niet, sinds 20
jaren! Het werk, dat toch reeds zoo zuinig moge-
lij werd gedaan, moest reeds worden beperkt;
en men kwam toch niet rond; en omdat men
meende, dat de nood slechts tijdelijk zou zijn,
heeft menige zending niet onbelangrijke schulden
gemaakt! Ook zijn alle zendingsbezittingen over-
matig met schulden belast. En nu de deviezen-
kwestie er overheen!

Het zit hopeloos vast.

Reeds moesten zendelingen hun terrein verlaten,
en naar huis gaan. Het schijnt, alsof de boel
te gronde zal gaan.

Wat te doen?

Zie, de Duitse zending telt vele zendingscor-
poraties, n.l. 30. Deze hebben allen hun eigen
belangen en inzichten; en deze moeten tot over-
eenstemming komen inzake de verdeling der toe-
gestane gelden. Dit is reeds gebeurd. Maar dit
is slechts een begin. Elke corporatie moet in-
grijpen; maar natuurlijk kan het eene terrein
gemakkelijker eenige vermindering ondergaan dan
het andere; het zou kunnen zijn, dat door de
noodige bezuiniging het eene terrein ten onder
ging, terwijl het andere toch levensvatbaar bleef.
Het „domme potlood" helpt hier niet. En evenmin
is er een commissie of iets dergelijks, dat de
macht en de bevoegdheid en de bekwaamheid
heeft om te zeggen, hoe het dan wel moet!

Er blijft maar één weg over: de Duitse zen-
ding als één geheel is in nood; de regeerings-
maatregelen treffen allen. Het is dus zaak, dat
ook allen de werkelijkheid onder de oogen zien
en de handen ineenslaan. De tijd is voorbij, voor
goed en volkomen voorbij, dat een deel op zichzelf
kan blijven staan en voor zichzelf alleen kan
handelen. In de gedeeldheid van de 30 corporaties
moet eenheid van handelen komen, hoe dan ook;

begin en in den voortgang is, houden we dan ook
het verband tusschen die beide, en zoo de
continuïteit in de geschiedenis der open-
baring vast. Nooit maken we de twaalf apostelen
in deze hun kwaliteit en aantal de tegenspelers
van Paulus. Christus is, wanneer Hij Zijn gemeente
actief maakt ter aanvulling tot een twaalfal,
op weg naar Paulus. Naar Paulus, niet als den
echten twaalfden apostel, alsof hij in Judas' plaats
zou zijn gekomen, en beter zou zijn dan Matthias.
Maar op weg naar Paulus in dezen zin, dat deze
Zijn laatste apostel niet alle heidenlanden door-
trekken kan, dan nadat Israël zich uit den eischen-
den greep van Christus heeft losgewrongen; en
voor zijn grootste deel vóór Judas en tegen de
twaalf apostelen, symbool van Zijn vernieuwing,
heeft gekozen.

Hier is dan Zijn lankmoedigheid over Israël.
De twaalf apostelen mogen den joden in Jeruzalem
nog prediken, dat er verzoening is voor hun mis-
daad aan Jezus in Zijn kruisiging bedreven. In
onwetendheid hebben ze dit gedaan en God heeft
zoo zijn Raad vervuld (Hand. 3:17. 18).

* * *

Dus, rijst voor onze oogen in Hand. 1 de
Christus op. En met Hem dat Israël, dat naar
Zijn toezegging levend gemaakt is. Dat het twaalf-
tal hervindt. En naar de volmaaktheid haakt. Het
heeft Zijn roeping gehoord; dat is Zijn vervulling.

Het Israël van Christus wil zichzelf weer zijn.
Het accepteert het verraad van Judas niet. Het
neemt wel in geloof den verraden Christus aan;
den Christus die met Zijn bloed al Zijn rechten
op de twaalf stammen heeft bezegeld. Zoo vindt
het weer zichzelf. En onbewust grijpt het nu
boven zichzelf uit. Naar Zijn vernieuwing. Het
baant den weg voor Christus, die door Paulus
overvloediger arbeidt.

Wel waarlijk is het nu de gemeente, die den
Heiligen Geest van Pinksteren verwacht. Hande-
lingen 2 kan beginnen.

W.

R. S.

1) F. W. Grosheide, Het heilig evangelie volgens Mat-
theus, Amsterdam 1922, blz. 232. Zie ook S. Greijdanus, De
Openbaring des Heeren aan Johannes, Amsterdam 1925, die
blz. 425 over Openb. 21:14 schrijft: „Ook nu behoeven we
niet te vragen, wie precies deze twaalf apostelen zijn. Het
getal twaalf is wederom symbolisch. Dit zinnebeeldige is nu
hoofdzakelijk. En dan ook, dat de namen der apostelen op deze
fundamenten stonden".